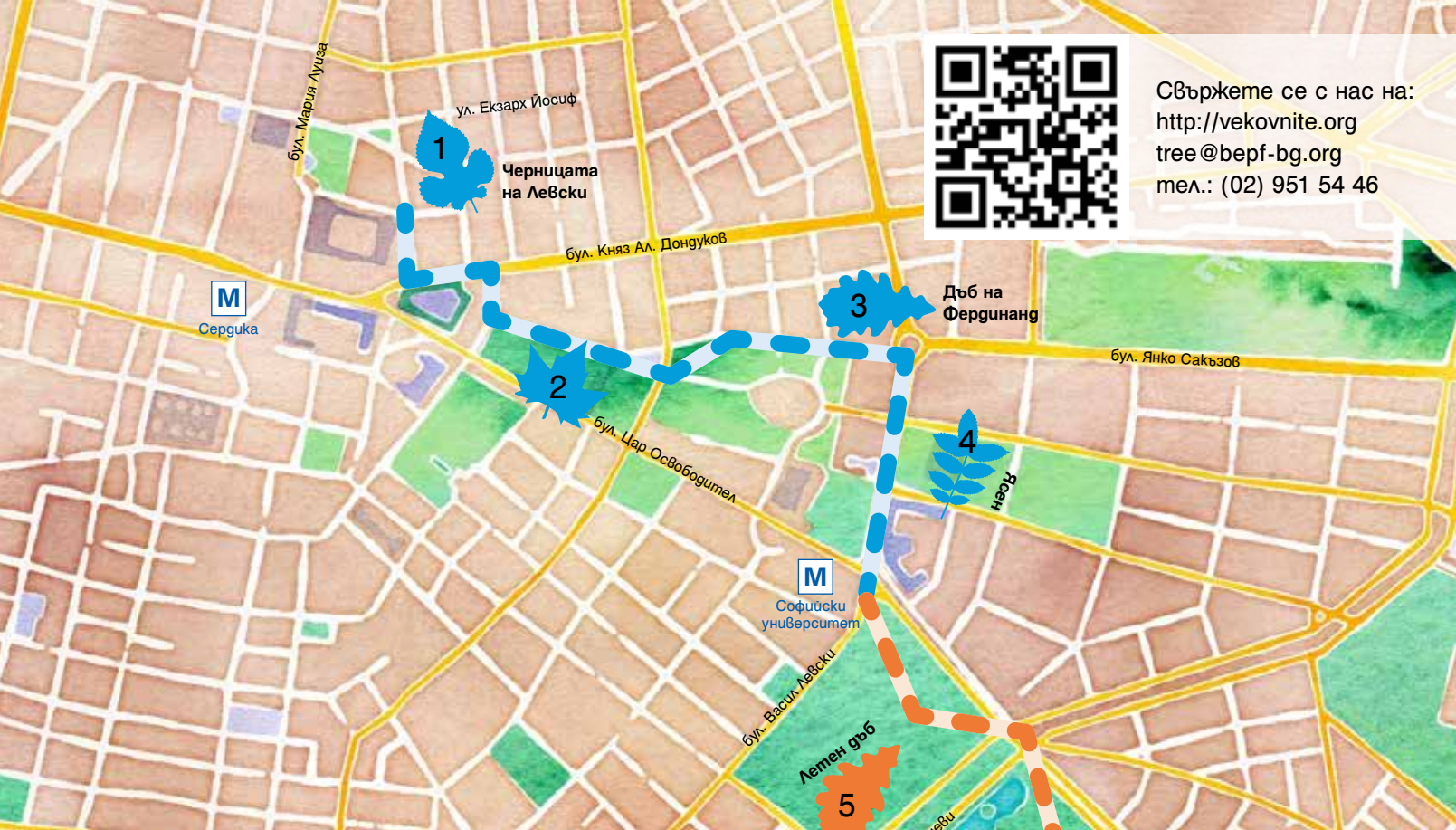

Пътеводител на вековните дървета в София

Свържете се с нас на:
<http://vekovnite.org>
tree@bepf-bg.org
тел.: (02) 951 54 46

Три необикновени маршрута до дома на вековни дървета, свързани с историческото ни минало

Работно време: 0-24 часа, 365 дни в годината
Вход: свободен

...за да чуете нашепнати истории за П. П. Славейков, Левски, Антон Безеншек и Цар Фердинанд

Връзки с обществен транспорт:

МАРШРУТ 1

M: СУ, Сергика • **ТМ:** 12, 20, 22 • **ТБ:** 1, 2, 4, 11 • **A:** 9, 280, 306

МАРШРУТ 2

M: СУ • **ТБ:** 1, 2, 5, 8, 11 • **A:** 9, 72, 75, 76, 84, 204, 213, 280, 306

МАРШРУТ 3

M: Джеймс Баучер, ЕС • **ТМ:** 6, 10 • **A:** 88, 94, 98, 102

МАРШРУТ 1 „Вековници в центъра“

Време за обход: 60 мин.

1. Черницата на Левски
2. Национална художествена галерия
3. Дъб на Фердинанг
4. Национална библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“

МАРШРУТ 2

„Борисова и Княжеска градина“

Време за обход: 30 мин.

5. Княжеска градина
6. Парк „Борисова градина“, езеро Ариана
7. Парк „Борисова градина“, езерото с лилиите

МАРШРУТ 3

„Лозенските дърво̀ве“

Време за обход: 60 мин.

8. Парк „Славейкови дърво̀ве“
9. Дъб на Безеншек

Проектът „Вековните дървета във вековния град 2.0“ се изпълнява от фондация „ЕкоОбщност“ в партньорство със сдружение „Див рошков“ и фондация „Пясъчен часовник“. Настоящата карта стана възможна, благодарение на Програма „Мтел еко грант“. София, май 2014

В Софийска община има регистрирани над 90 вековни дървета, които попадат под закрилата на ЗБР, но в града и около него остават и много нерегистрирани. Помогнете ни да опазим зеленото богатство на столицата, като станете откритатели на вековни дървета. Вижте как на vekovnite.org.

МАРШРУТ 1

„Вековници в центъра“

1 Черницата на Левски

На ул. „Искър“ 2 расте черница, чиято възраст е измерена с Преслеров свредел през 1971 г. от П. Байкушев и Т. Брънеков. В лабораторията на ботаническата катедра при ЛТУ те изчисляват възрастта ѝ на 228 г. За вековната черница се знае, че по време на османското владичество в съседство се е намирал прочутият хан на Хаджи Мано, влиятелен софийски чорбаджия, подпомагал дейността на ВРО, основана от Левски през 1869 г. Легендите разказват, че в хана често е отсягал Апостола при идванията си в София.

СНИМКА:
ФОНДАЦИЯ ЕКООБЩНОСТ

Градината на галерията се помещава в двора на бившия Царски дворец (пл. „Княз Александър I“) и е създадена заедно със строежа му през 1880-1882 г. Тя се е ползвала от царското семейство. Днес тук се срещат множество вековни дървета – чинар, два летни дъба, бряст, софора, ясен, както и няколко доста стари по възраст храсти – чешпири и глициния, пълзяща по една от стените на двореца.

Градината на Националната художествена галерия

Летният дъб на Фердинанд

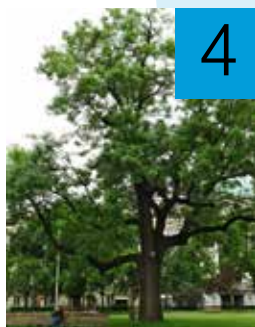
Първата ботаническа градина в България е тази на Софийски университет, на ул. „Московска“ 49. Създадена е от д-р Стефан Георгиев – първият български професор по ботаника, през 1892 г. На откриването ѝ, в центъра на градината е засаден летен дъб, днес столетник, в корените на който цар Фердинанд поставя златна монета. Фердинанд е бил известен със задълбочените си интереси по ботаника и орнитология.

СНИМКА:
ФОНДАЦИЯ ЕКООБЩНОСТ

Национална библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“

Сградата на Националната библиотека се намира на мястото на бившия Царски манеж. Тя е най-голямата библиотека в страната и най-старият културен институт в следосвобожденска България. Вековният планински ясен в центъра на нейната градина е преживял бомбардировките на София през 1944 г., които разрушават сградата. Градежът на новото здание започва през 1946 г. и то е открито на 16 декември 1953 г. Градинката пред библиотеката, както и паметникът на Светите братя се създават успоредно със строежа на сградата.

СНИМКА:
ФОНДАЦИЯ ЕКООБЩНОСТ

Заг нея днес се намира Докторската градина, която е защитен обект на парковото изкуство. Изграденият в нея Докторски паметник, увековечаващ спомена за загиналите в Руско-турската освободителна война медицински работници, гава и името на градинката.

МАРШРУТ 2

„Борисова и Княжеска градина“

Парк „Борисова градина“

Преди Освобождението територията на парка е била пасище. Първият план на градината е изработен от общинския градинар Даниел Неф през 1882 г., а изграждането ѝ започва през 1884 г. с пепиниера (разсажник). Днешният ѝ вид е резултат от множество реконструкции и устройствени планове. Тук, в близост до езерото Ариана и край езерото с лилиите, издигат стволове и корони няколко столетни дъба.

СНИМКА:
ФОНДАЦИЯ ЕКООБЩНОСТ

Княжеска градина

Създадена е от градския градинар Карл Бетц през 1882 г. по нареждане на княз Батенберг. Първоначално е била засадена с овощни дървета и зеленчуци, но по-късно е преустроена по нов план, включващ и ботаническа градина. Днес, до заведението „Баба Яга“, могат да се видят 3 вековни летни дъба.

МАРШРУТ 3

„Лозенските дъбове“

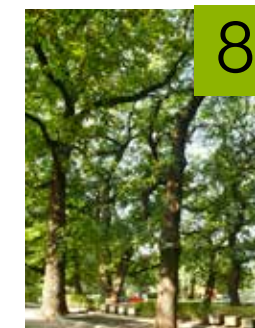
Дъбът на Безеншек

В квартал Лозенец, на ъгъла на ул. „Цветна градина“ 54 и ул. „Милевска планина“, през 1879 г. словенският езиковед Антон Безеншек засажда летен дъб, който и до днес пази спомена за личността и приносът му в историята ни. Безеншек е специалист по стенография, публицист и учител, който приспособява стенографската система на Франц Габелсбергер към южнославянските езици и в частност – българския. Той е и сред учредителите на читалище „Славянска беседа“, заедно с други значими фигури от следосвобожденска София, сред които Константин Иречек, братята Прошек, Марин Дринов. И до днес стенографите в България се събират ежегодно при Дъба на Безеншек, за да отбелязват годишнините от рождението му. Там, до дървото, Националното сдружение на стенографите поставя паметна плоча през 2007 г.

СНИМКА:
ФОНДАЦИЯ ЕКООБЩНОСТ

Парк „Славейкови дъбове“

СНИМКА:
ФОНДАЦИЯ ЕКООБЩНОСТ

Днес паркът до бул. „Св. Наум“ (недалеч от Семинарията) е любимо място за отпочиване на много софиянци, а преди години е бил мястото за срещи на кръга „Мисъл“. Тук се е намирала семейната градина на поетите баща и син – Петко и Пенчо Славейкови. Над 20 величествени летни дъба висият снаги там – последни представители на някогашната дъбова кория Корубаглар, покривала територията на днешен Лозенец. Именно тук, под сенките на вековните дървета, Пенчо Славейков, д-р Кръстю Кръстев, Пею Яворов, Петко Тодоров са дискутирали новаторските за времето си разбирания. В парка с дъбовете Пенчо Славейков е написал някои от най-известните си стихотворения, а самият парк е възпят в „Псалом на поета“ (1904 г.):

„Там на високият хълм, където с теб, с другари
обичах да седя в тих разговор унесен,
поръчай тамо гроб да ми сградят зидари,
там де мълчанието пей дивната си песен.“